

Ditmar's Erben

135 let keramické továrny Znojmo

135 years of the ceramics factory in Znojmo

Zusammenstellung
der
PATENT CLOSETGARNITUR
„Viveta“

Dekor 820.

Wird mit oder ohne Gold geliefert.

2273

2272

2256

2254

2274

2255

2241

2257

135 let

Kniha ke 135. výročí založení keramické
továrny ve Znojmě vznikla ve spolupráci
společností LAUFEN CZ s.r.o.
a Jihomoravského muzea
ve Znojmě.

135 years

This book was created to celebrate the 135th
anniversary of the factory in Znojmo.
It was compiled in cooperation
with the LAUFEN CZ s.r.o. company
and the South Moravian Museum in Znojmo.

Pani Dítmarová s dcerami, 1860
Carl Engel von der Rabenau, 1817–1870
olej na plátně, 142 x 110 cm, JMM ve Znojmě

Mrs. Dítmar with her daughters, 1860
Carl Engel von der Rabenau, 1817–1870
oil on canvas, 142 x 110 cm, JMM in Znojmo

Obsah

Contents

Génius Rudolf Ditmar	8	Genius Rudolf Ditmar
Olejové lampy a keramika	10	Kerosene lamps and ceramics
G. Ditmar a bratři Brünnnerovi	18	G. Ditmar and the Brünnner Brothers
Keramický průmysl na Znojemsku	22	Ceramic industry in the Znojmo area
Keramická továrna ve Znojmě	26	Ceramic factory in Znojmo
Rudolf Ditmar's Erben	32	Rudolf Ditmar's Erben
Ditmar-Urbach 1919	40	Ditmar-Urbach 1919
Žárohlína	42	Fireclay
Diturvit 1932	44	Diturvit 1932
Pod vlivem druhé světové války	50	Under the influence of World War II
Znojemská keramika n. p.	54	Znojemská keramika n. p.
Keramické závody n. p. Znojmo	56	Keramické závody n. p. Znojmo
70. a 80. léta 20. století	60	70's and 80's of the 20 th century
Repliky pro Národní divadlo	62	Replicas for the National Theatre
LAUFEN CZ	64	LAUFEN CZ
Užitková keramika Vitral	68	"Vitral" functional ceramics
21. století	70	21 st Century
Podporujeme studenty	74	We support students
Repliky pro vilu Tugendhat	76	Replicas for villa Tugendhat
Logo napříč historií	78	Logo throughout history
Přehled ředitelů znojemské továrny	80	Directors of the factory in Znojmo
Zdroje a vysvětlivky	82	Sources and key
Poděkování	83	Thanks

Génius Rudolf Ditmar

Časté cesty Karla Rudolfa Ditmara do zahraničí přivedly tuto významnou osobnost nejen keramického průmyslu ve střední Evropě ke geniálnímu obchodnímu plánu – zdokonalení petrolejové lampy s regulačním kolečkem. S touto lampou se Ditmar poprvé setkal při své návštěvě Paříže. Lampy nebyly příliš dokonalé ve spolehlivé regulaci, což omezovalo jejich správnou funkčnost, a proto Ditmar zdokonalení tohoto typu svítidla pojal jako skutečnou výzvu, která se mu nakonec podařila úspěšně zdat.

Genius Rudolf Ditmar

Rudolf Ditmar was born on May 3, 1818 in Prenzlau near Szczecin, Germany and died on March 22, 1895 in Vienna. He was an important figure in the ceramic industry of Central Europe and his frequent travels abroad inspired him to conceive a brilliant business plan: improving the kerosene lamp with a control knob. Ditmar first encountered this lamp in Paris. These lamps were not flawless and easy to control, which limited their proper functionality. Ditmar challenged himself to improve the lamp and, in the end, he succeeded.

Dr. Karel Rudolf Ditmar

*3. 5. 1818 Prenzlau u Štětína, Německo – †22. 3. 1895 Vídeň
portrét zakladatele továrny ve Znojmě

Dr. Karel Rudolf Ditmar

*5/3/1818, Prenzlau near Szczecin, Germany – †3/22/1895, Vienna
portrait of the founder of the factory in Znojmo

Rudolf Dítmar s dcerami, 1860
Carl Engel von der Rabenau, 1817–1870
olej na plátně, 142 x 110 cm, JMM ve Znojmě

Rudolf Dítmar with his daughters, 1860
Carl Engel von der Rabenau, 1817–1870
oil on canvas, 142 x 110 cm, JMM in Znojmo

Oleјové lampy a keramika

V roce 1840 nejprve začal obchodovat s oleјovými lampami, šálky či lakovaným plechovým zbožím. Postavil vlastní dílnu na opravu svítidel a zanedlouho přešel k jejich samotné výrobě. O rok později již vedl Rudolf společně s bratrem Friedrichem firmu „Bratři Ditmarovi“ (Gebrüder Ditmar) – první továrnu na lampy ve Vídni. Na počátku padesátých let 19. století získali bratři dům ve Vídni na Erdbergstraße 23, který nechali několikrát rozšířit, aby mohl sloužit jako továrna, sídlo firmy i bydliště. Současně s rozšiřováním tovární budovy se bratrům podařilo vyvinout zdokonalený typ svítidla – „videňskou lampu s regulačním kolečkem“ (Wiener Modérateurlampe). Díky tomuto výrobku se podařilo firmě prorazit i na zahraniční trh, což umožnilo další expanzi podniku. Po smrti Friedricha Ditmara pokračoval jeho bratr Rudolf v podnikání sám a firma nově nesla název „Lampy a kovovýrobky R. Ditmar“ (Lampen und Metallwarenfabrik R. Ditmar).

Neustále zdokonalované petroleјové lampy Ditmar ovládly v šedesátých letech světový trh. Svítidla také díky své přijatelné ceně neměla po dlouhou dobu téměř žádnou konkurenci. Tento úspěch umožnil další expanzi firmy koupí nové budovy ve Vídni a rozšiřováním výroby.

Kerosene lamps and ceramics

In 1840 Rudolf Ditmar started selling kerosene lamps, cups and other japanned sheet metal products. Later he built his own workshop to repair and manufacture the lamps. A year later, Rudolf and his brother Friedrich established a company “The Ditmar Brothers” (Gebrüder Ditmars), which became the first lamp-manufacturing factory in Vienna. At the beginning of the fifties of the nineteenth century, the brothers acquired a house in Vienna on Erdbergstraße 23, which was expanded overtime to serve as a factory, headquarters as well as their residence. During the expansion, they also improved the lamp and created the “Vienna lamp with a control knob” (Wiener Modérateurlampe). This product enabled them to enter the international market and further expand the factory. After Friedrich Ditmar’s death, Rudolf continued the business and changed the name of the company to “Lamps and Metalworking of R. Ditmar” (Lampen und Metallwarenfabrik R. Ditmar).

The kerosene lamps made by Ditmar took over the majority of the world market in the sixties, and thanks to their reasonable price there were no competing products for a long time. This success enabled the company to expand and to acquire one more building in Vienna.

Olejová lampa
sklo, kov
kol. 1890, JMM ve Znojmě

Olejová lampa
keramika, kov
kol. 1890, JMM ve Znojmě

Regulační kolečko
první logo R. Ditmar Wien
1841

Control knob
the first logo of R. Ditmar Wien
1841

Po pádu absolutismu v rakouské monarchii využil Rudolf Ditmar politické situace a v 60. letech vstoupil do politiky jako poslanec Dolnorakouského zemského sněmu, kurátor ministerstva obchodu a získal také čestné tituly komerčního a císařského rady. K posílení jeho společenské prestiže přispělo i získání rytířského řádu Františka Josefa (1863) či Řádu železné koruny. Díky svým aktivitám ve veřejném životě monarchie mohl zasahovat a spolurozhodovat o hospodářském a průmyslovém vývoji rakouského soustátí.

Od roku 1879 vlastnil Ditmar výrobní podniky ve Varšavě, Miláně, a také ve Znojmě, kde se výroba specializovala na umělecké keramické stojany k lampám. Dokonce ještě na počátku dvacátého století fungovaly od jmenovaných závodů pobočky v Praze, Budapešti, Berlíně, Mnichově, Lemberku, Štýrském Hradci, Miláně, Římě, Triestu, Paříži, Lyonu a Bombaji.

Firmě se i nadále dařilo, rozvíjela se a rostla. Své zboží dodávala téměř do celého světa, např. do Afriky, na Dálný východ nebo do Severní a Jižní Ameriky. Úspěch Ditmarovy firmy spočíval také v tom, že všechny výrobní procesy si zajišťoval sám. Mohl se tedy spolehnout na odpovídající provedení a kvalitu výrobků či na včasný termín dodání. Dalším úspěšným tahem Ditmarova podnikání se stalo obchodování s výrobky jiných firem.

S pokročilejším věkem Ditmara mu ve vedení podniku pomáhal jeho syn Gerhard a zeť Hans Rint. V závěru života se Rudolf Ditmar často uchyloval do svého domu ve vídeňském Heiligenstadtu a na zdejších hřbitově byl také po své smrti v březnu 1895 pochován.

After the fall of the Absolute Monarchy in Austria, Rudolf Ditmar took advantage of the political situation and became a member of the Diet (Parliament) of Lower Austria, curator of the Ministry of Business and acquired an honorary degree of commercial and Imperial Councillor. His prestige further rose after receiving the Imperial Order of Franz Joseph (1863) and the Order of the Iron Crown. Thanks to his political activities, Ditmar had the power to affect the economic and industry development of the entire empire.

From 1879, Rudolf Ditmar owned factories in Warsaw, Milano and Znojmo, whose production specialized in artistic ceramic stands for the lamps. By the beginning of the twentieth century, there were numerous branches of the company in Prague, Budapest, Berlin, Munich, Lemberg, Graz, Milano, Rome, Trieste, Paris, Lyon and Bombay.

The company was successful and grew steadily. The goods were sold nearly all over the world, including Africa, the Far East or North and South America. The company's success resulted mainly from the fact that Ditmar controlled all aspects of production, including quality assurance, unique workmanship and timely deliveries. Trading other company's products also proved to be a successful business strategy.

As he was getting older, Ditmar needed his son Gerhard and son-in-law Hans Rint to help him manage the company. Towards the end of his life, Ditmar spent time in his house in Viennese Heiligenstadt. He was buried at the local cemetery.

Váza
keramika, kov, ruční malba
JMM ve Znojmě, před 1900

Cukřenka s víčkem
keramika, ruční malba
JMM ve Znojmě, před 1900

Sugar bowl with a lid
ceramics, hand painted
JMM in Znojmo, before 1900

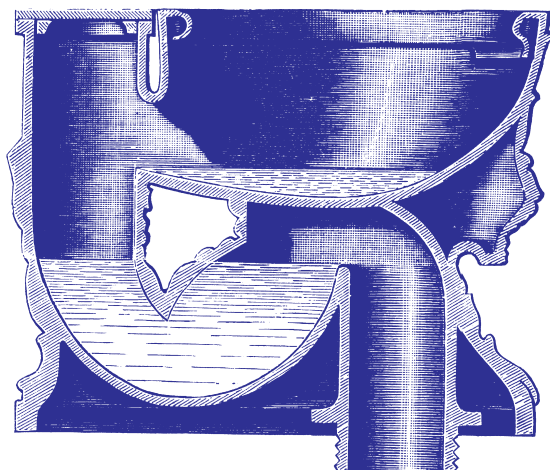
Signatura
malba zlatem
JMM ve Znojmě, před 1900

Signature
gold painted
JMM in Znojmo, before 1900

WC Nautilus, Rudolf Ditmar Znojmo
Klo & So Gmunden
od 1895

WC Nautilus, Rudolf Ditmar Znojmo
Klo & So Gmunden
from 1895

WC Nautilus
Rudolf Ditmar Znojmo
rytina z katalogu, od 1895

WC Nautilus
Rudolf Ditmar Znojmo
engraving from the catalogue, from 1895

Urinal Vineta, Rudolf Ditmar Znojmo
Klo & So Gmunden
od 1895

Urinal Vineta, Rudolf Ditmar Znojmo
Klo & So Gmunden
from 1895

Nastenna fontana
Rudolf Ditmar Znojmo
Klo & So Gmunden, kol. 1896

Wall fountain
Rudolf Ditmar Znojmo
Klo & So Gmunden, ca. 1896

Bidet, Rudolf Ditmar Znojmo
Klo & So Gmunden
kol. 1898

Bidet, Rudolf Ditmar Znojmo
Klo & So Gmunden
ca. 1898

G. Ditmar a bratři Brünnerovi

Gerhard Ditmar, syn Rudolfa Ditmara, se po převzetí rodinného podniku zaměřil na mezinárodní obchod, což vyžadovalo vhodného partnera. Toho nakonec našel ve firmě „Bratři Brünnerů“ (Gebrüder Brünner), druhého největšího výrobce lamp ve Vídni. Využil obchodních kontaktů bratrů Brünnerových a společnými investicemi rozšiřovali výrobní závody. V roce 1907 vznikla akciová společnost „R. Ditmar, Gebrüder Brünner, A.-G.“. Svůj sortiment rozšířili o petrolejová kamna na vaření a topení, plynové vařiče a žehličky. Do solidně prosperujícího podnikání nepříznivě zasáhla až první světová válka. Zahraniční obchod se zhroutil, zavřela se většina poboček. Firma byla nucena přizpůsobit svůj sortiment dané situaci a koncentrovala se na levnější zboží (litinové a lisované) především pro potřeby zahraničního trhu. Zároveň se výroba začala orientovat na elektrifikované osvětlení, které se ve 20. letech pozvolna stávalo standardem.

G. Ditmar and brothers Brünner

After taking over the family business, Gerhard Ditmar focused on international trade and joined forces with the Brünner Brother company (Gebrüder Brünner), which was the second biggest lamp manufacturer in Vienna at the time. Both companies benefitted from mutual investments and expanded their production lines. In 1907, they founded a joint stock company called “R. Ditmar, Gebrüder Brünner, A.-G.” Over time, their assortment included kerosene stoves for cooking and heating, gas cookers and irons. Unfortunately, the company's success began to decline with the First World War. International trade collapsed and a lot of subsidiaries were shut down. The company was forced to adapt its product range to the existing situation and decided to focus on less expensive products such as cast-iron and pressed cookware designed for foreign markets. The company also took up the production of electrified lighting, which became a standard equipment in the twenties.

Gustav a Ferdinand Brünnerové
Biographisches Lexikon der Wiener Weltausstellung
1873

Gustav and Ferdinand Brünners
Lexicon of biographies from the world exhibition
1873

Obchod s lampami a osvětlením R. Ditmara
dobová pohlednice, sbírka M. Klimtové
1900

R. Ditmar's shop with lamps and lightings
period postcard, M. Klimtová's collection
1900

Umyvadlo – lavor
rytina z katalogu
kol. 1895

Washbasin – washing-up bowl
engraving from the catalogue
ca. 1895

WC Simplon, Rudolf Ditmar Znojmo
Klo & So Gmunden
1895

WC Simplon, Rudolf Ditmar Znojmo
Klo & So Gmunden
1895

WC Unita, Rudolf Ditmar Znojmo
Klo & So Gmunden
1897

WC Unita, Rudolf Ditmar Znojmo
Klo & So Gmunden
1897

Keramický průmysl na Znojemsku

Pro rozmach a stabilní rozvoj keramické výroby je důležité naleziště kvalitní suroviny. A právě Znojemsko tuto výsadu mělo. Nejstarší dochované nálezy souvisí již s pravěkým osídlením znojemského regionu, kdy první nálezy pochází od kultury s lineární keramikou z období neolitu. Písemné záznamy o hrnčích ve Znojmě se však dochovaly až z roku 1363. Samotný cech hrnčářů pak ve Znojmě vznikl o necelých dvě stě let později (1520).

Keramické dílny se postupně zakládaly i v okolí Znojma (např. Přímětice, Lukov, Jevišovice, Olbramkostel, Mikulovice a další). Po příchodu novokřtěnců (1526) se na Znojemsku vyráběla také fajánsová keramika, zejména v obcích Tavíkovice a Trstěnice.

Podobu hrnčářského zboží od 19. století výrazně ovlivnila manufaktura ve Vranově nad Dyjí, kterou založil v roce 1799 Josef Weiss. Pozdější majitel Stanislav Mniszek udělal z vranovské výroby ve 30. letech 19. století známou a dobře prosperující továrnu, a to především díky výrobkům napodobujícím anglický wedgwood. Krom Vranova se další významná továrna kameniny nacházela v Kravsku.

Ceramic industry in the Znojmo area

Extensive deposits of quality raw material are very important for the ceramic industry and its steady development. Thanks to its rich clay deposits, the Znojmo area provided a great opportunity for growth. The oldest preserved archaeological finds of pottery date back to prehistoric settlements, specifically to the culture of linear ceramics during the Neolithic Age. Nevertheless, the first written records about potters in Znojmo are from 1363. The official Guild of Potters was established about two hundred years later (in 1520).

Various ceramic workshops gradually emerged in the villages surrounding Znojmo (such as Přímětice, Jevišovice, Lukov, Olbramkostel, Mikulovice and others). After the arrival of Anabaptists in 1526, Faience ceramics began to be manufactured, especially in the villages of Tavíkovice and Trstěnice.

The form of nineteenth-century pottery was directly influenced by the production of the manufactory in Vranov nad Dyjí, which was established in 1799 by Josef Weiss. The manufactory rose to fame in the thirties of the nineteenth century when the later owner Stanislav Mniszek began to imitate English Wedgewood products. In addition to Vranov, there was also a major pottery plant in Kravsko.

Zoomorfní keramická kultovní nádoba

Oblekovice (Znojmo), JMM ve Znojmě
pozdní doba bronzová

Zoomorphological ceramic cult cessel

Oblekovice (Znojmo), JMM in Znojmo
late bronze age

Váza

Odborná keramická škola ve Znojmě
JMM ve Znojmě, 1886

Vase

Secondary Technical School of Ceramics in Znojmo
JMM in Znojmo, 1886

Ve 2. polovině 19. století působí na Znojensku již na dvě desítky manufaktur (např. firmy Raab, Klammerth, Schiller, Zábřana, Keller, Lauer, Sitko, Steidl, Slowak a další). S rostoucí konkurencí začal vzrůstat boj nejen o zákazníka, ale i o dostatečný počet kvalifikovaných zaměstnanců. Také z tohoto popudu vzniká ve Znojmě Odborná keramická škola (1872), z níž se stala velmi významná instituce města jak v oblasti vzdělávání, tak v kultuře. Její významnost a přesah do kulturního dění města způsobila přítomnost kvalifikovaných pedagogů, uznávaných keramiků, kteří působili i za hranicemi regionu, například Bruno Emmel, Michael Mörtl, Robert Obsieger, Viktor Schufinsky, František V. Süsser a další. Do chodu školy negativně zasáhla až první světová válka, kdy se snížil počet studentů a vyučujících. Velká reprezentativní budova školy na dnešním Komenského náměstí tak pod svoji střechou pojala i reálné gymnázium. Bohužel narůstající spory mezi keramickou školou, reálným gymnáziem a městem vyvrcholily v roce 1922 rozhodnutím o přestěhování keramické školy do Karlových Varů. Ztráta této významné vzdělávací instituce byla pro město Znojmo velkou kulturní porážkou.

Četné malé keramické dílny postupně s koncem 19. století zanikaly pod vlivem zcela nové a silné firmy na výrobu kameniny Rudolfa Ditmara. Její založení v roce 1878 spustilo novou epochu v keramických dějinách města.

By the second half of the nineteenth century, there were already around twenty manufactories in the Znojmo area (for example companies Raab, Klammerth, Schiller, Zábřana, Keller, Lauer, Sitko, Steidl, Slowak and others). With the increased competition, the plants not only competed for customers, but also for qualified workers. This led to the establishment of the Secondary Technical School of Ceramics (1872), which became a very important institution in Znojmo's education and culture. The school's importance and involvement in the cultural life of the town attracted a lot of qualified teachers and reputable ceramic artists who pursued their careers beyond the borders of the region. This included Bruno Emmel, Michael Mörtl, Robert Obsieger, Viktor Schufinsky and František V. Süsser. However, activities of the school were adversely affected by the World War I, which caused a decline in the number of students and teachers. As a result, the majestic school building situated on today's Komenský Square had to accommodate the local grammar school as well. Unfortunately, the growing disputes between the Secondary Technical School of Ceramics, the grammar school as well as the town escalated in 1922, causing the Secondary Technical School of Ceramics to be moved to Karlovy Vary. The loss of the school was a great cultural defeat for Znojmo.

By the end of the nineteenth century, numerous small ceramics workshops started to disappear because of the new, powerful pottery-manufacturing company established by Rudolf Ditmar. Its establishment in 1878 triggered a new era in the history of ceramics in the town.

Bonboniera s víčkem

Odborná keramická škola ve Znojmě
Bruno Emmel (1877–1941), JMM ve Znojmě, 1912

Chocolate box with a lid

Secondary Technical School of Ceramics in Znojmo
Bruno Emmel (1877–1941), JMM in Znojmo, 1912

Keramická továrna ve Znojmě

Již za jeden rok od založení keramické továrny ve Znojmě (1878) byla místní stavební firmou Josefa Schweighofera postavena tovární budova, obytný dům, stáje i zahrady dle projektu vídeňských architektů Heinricha Clause a Josefa Grosse. Stavbu pecí řídil sám zakladatel továrny Rudolf Ditmar na základě odborných zpráv a posudků z Německa. Znojemský podnik zahájil svůj provoz v roce 1880.

Zpočátku výroba zahrnovala pouze předměty z majoliky a užitkové kameninové předměty, zejména mycí soupravy a lampová tělesa. Postupem doby přibýlo k těmto výrobkům také umělecké keramické zboží, sanitární produkty a stolní lampy v bohatých dekorech. Znojemská keramička svůj sortiment stále rozšiřovala a k nabízenému zboží přidala například bohatě zdobené obkladačky nebo keramické díly bambusového nábytku.

Ceramics factory in Znojmo

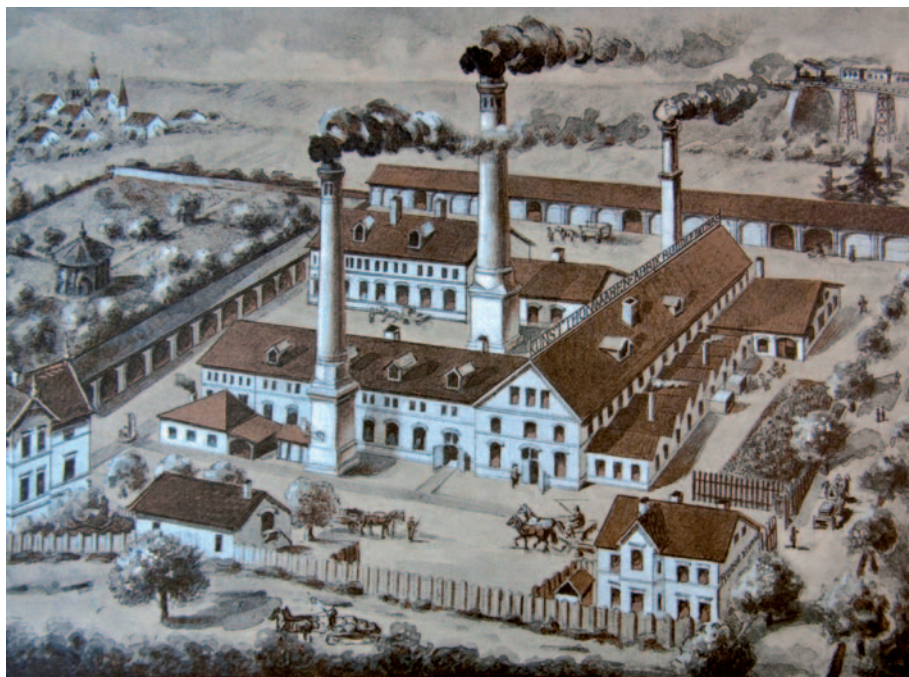
A year after the ceramics factory in Znojmo was founded (1878), the local construction company owned by Josef Schweighofer built a factory unit, a block of flats, stables and gardens designed by the architects Heinrich Claus and Josef Gross. The construction and installation of kilns was managed by the founder of the factory Rudolf Ditmar himself based on technical documents and expert opinions from Germany. The factory in Znojmo started its production in 1880.

At first, the production included Majolica objects and earthenware products like washing sets or lamps. Later on, the factory began to produce ceramic pieces of art, sanitary items and ornate table lamps. The ceramics-manufacturing factory in Znojmo kept on expanding its product line to include ornate wall tiles or ceramic components of bamboo furniture in addition to its traditional products.

Znojemská továrna R. Ditmara
dobová pohlednice, sbírka M. Klímtové
kol. 1900

R. Ditmar's factory in Znojmo
period postcard, M. Klímtová's collection
ca. 1900

Znojemská továrna R. Ditmara
K. Kranjer, kombinovaná technika, z katalogu produktů
1889

R. Ditmar's factory in Znojmo
K. Kranjer, combined technique, from a product catalogue
1889

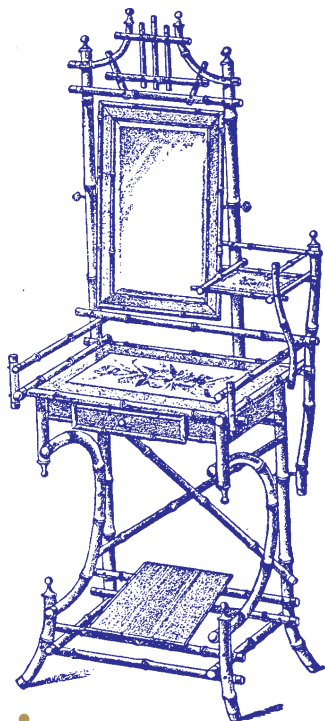
Rytina z katalogu produktu
Rudolf Ditmar Znojmo
kol. 1900

Engraving from the product catalogue
Rudolf Ditmar Znojmo
ca. 1900

Bambusový stolek
keramické díly R. Ditmar
Znojmo, kol. 1890

Bamboo table
ceramics workshop R. Ditmar
Znojmo, ca. 1890

Bambusový stolek
keramické díly Rudolf Ditmar
Znojmo, kol. 1890

Bamboo table
ceramics workshop Rudolf Ditmar
Znojmo, ca. 1890

Vaza, Rudolf Ditmar Znojmo
ruční malba
JMM ve Znojmě, před 1900

Vase, Rudolf Ditmar Znojmo
hand painted
JMM in Znojmo, before 1900

Toto počáteční období znojemského provozu patří mezi éru kvalitních, velice dobře řemeslně zvládnutých výrobků, které se vyvážely do celého světa. Doklad o řemeslné dovednosti zdejších zaměstnanců poskytují vzácně dochovaná díla jejich tvorby. Krom dobře odváděné práce zajistila žádanost zdejšího zboží také nižší cena ovlivněná efektivním nasazením strojové výroby. Vizuální přitažlivost výrobků, daná zajímavou profilací, bohatými reliéfy či malbou i kvalitním tiskem, spolu s odpovídající funkcí učinily ještě před koncem 19. století ze znojemské továrny významného průkopníka v produkci sanitární keramiky tehdejší rakousko-uherské monarchie. Produkce Ditmarovy firmy postupně vytlačovala z trhu menší manufaktury, které nemohly takovéto konkurenci účinně čelit.

The initial period of the factory in Znojmo belongs to the era of high quality and well-crafted products that were exported all over the world. The rarely preserved artefacts are a testament to the remarkable skills of the local craftsmen. The demand for local products was mainly due to the quality and reasonable prices resulting from effective machine production. The products were visually attractive due to their profiling, rich reliefs, painting or high quality printing, which, along with the functionality, made the factory in Znojmo a pioneer in the production of sanitary ceramics in the Austro-Hungarian Monarchy just before the end of the century. Ditmar's company gradually replaced the smaller manufactories that were unable to face such competition.

Katalog produktů
Rudolf Ditmar's Erben Znajm
1906

Product Catalogue
Rudolf Ditmar's Erben Znajm
1906

Nástěnná fontána
rytina z katalogu
1906

Wall fountain
engraving from the catalogue
1906

Nástěnná fontána
rytina z katalogu
1906

Wall fountain
engraving from the catalogue
1906

Rudolf Ditmar's Erben

Po smrti R. Ditmara (1895) a následném převzetí firmy jeho synem Gerhardem a třemi dcerami dostává firma v roce 1904 nový název „Dědicové Rudolfa Ditmara“ (Kunststonswaren-Fabrik Rudolf Ditmar's Erben Znaim). Podnik prosperoval i nadále, avšak syn Gerhard nevěnoval vedení firmy tolik času jako jeho otec. Proto nakonec pro slabý zájem dědiců o vedení továrny, došlo v roce 1909 k jejímu prodeji za 1,5 milionů rakouských korun bratrům Richardu a Oskaru Lichtensternovým, kteří vlastnili keramickou továrnu ve Wilhelmsburgu v Dolním Rakousku (k. k. priv. Wilhelmsburger Steingut-Fabrik).

Rudolf Ditmar's Erben

After Rudolf Ditmar's death (1895), his son Gerhard and his three daughters took over the company. The company's name changed to "Rudolf Ditmar's Heirs" (Kunststonswaren-Fabrik Rudolf Ditmar's Erben Znaim). The company kept on thriving, but son Gerhard didn't pay as much attention to the company as his father used to. Due to the lack of interest from the heirs to manage the company, the company was sold in 1909 for 1.5 million Austrian crowns to brothers Richard and Oskar Lichtenstern, who owned their own ceramics factory in Wilhelmsburg in Lower Austria. (k. k. priv. Wilhelmsburger Steingut-Fabrik).

Titulní strana katalogu
JMM ve Znojmě
1906

Front page of the catalogue
JMM in Znojmo
1906

Nástenná fontána
Klo & So Gmunden
1905

Wall fountain
Klo & So Gmunden
1905

Nočník Bourdaloue
Klo & So Gmunden
RDZ, kol. 1900

Potty chair Bourdaloue
Klo & So Gmunden
RDZ, ca. 1900

Elite, umyvadlo s polici
RDZ, Klo & So Gmunden
1907

Elite, washbasin with a shelf
RDZ, Klo & So Gmunden
1907

Umyvadlo s litinovou konzoli
Klo & So Gmunden
kol. 1898

Washbasin with cast iron brackets
Klo & So Gmunden
ca. 1898

Plivatko s pokličkou
Klo & So Gmunden
kol. 1905

Spittoon with a lid
Klo & So Gmunden
ca. 1905

Nastěnná fontána
Klo & So Gmunden
kol. 1895

Wall fountain
Klo & So Gmunden
ca. 1895

Logo
Rudolf Ditmar Znojmo
kol. 1904

Logo
Rudolf Ditmar Znojmo
ca. 1904

Noví majitelé si byli dobře vědomi do-
brého renomé jména Ditmar, a proto za-
chovali název i logo firmy. Pod vlivem poža-
davek tehdejší doby však postupně měnili
výrobní program. Zvýšila se strojová výro-
ba užitkové a zdravotní keramiky, klosetů
a umyvadel, na úkor produkce umělec-
kých předmětů, majoliky či keramických
obkladů.

Díky kontaktům bratrů Lichtensterno-
vým se rozšířilo obchodní zastoupení firmy
do Varšavy, Berlína, Hamburku a Curychu.
Na počátku 20. století se sklady nacházely
nejen ve Vídni a Praze, ale dokonce také
ve Lvově, Miláně a Bombaji. V roce 1913
zakoupili Lichtensternové fabriku bratrů
Urbachových (Brüder Urbach) v Teplíc-
ích-Trnovanech. Všechny tři podniky Wil-
helmsburg, Znojmo a Teplice přešly pod
německou akciovou společností „Triptis
A.G.“.

The new owners were well aware of Ditmar's
good reputation, so they kept the com-
pany's name and logo unchanged. How-
ever, they were forced to gradually change
the product line under the influence of the
requirements at that time. The company
had to reduce the production of pieces
of art, Majolica or ceramic wall tiles in or-
der to increase the capacity for machine
production of functional and sanitary ce-
ramics, closets, and washbasins.

Thanks to the Lichtenstern brothers'
contacts, the company set up subsidiaries
in Warsaw, Berlin, Hamburg and Zurich.
At the beginning of the twentieth century,
the warehouses were located not only
in Vienna and Prague, but even in Lvov, Mi-
lano and Bombay. In 1913 the Lichtenstern
brothers acquired the company owned by
the Urbach Brothers in Teplice-Trnovany.
All three factories in Wilhelmsburg, Zno-
jmo and Teplice were transferred to the
German joint-stock company "Triptis A.G.".

Katalog produktu
Rudolf Ditmar Znojmo
kol. 1900

Product catalogue
Rudolf Ditmar Znojmo
ca. 1900

WC Inodoro
Rudolf Ditmar Znojmo
rytina z katalogu, kol. 1900

WC Inodoro
Rudolf Ditmar Znojmo
engraving from the catalogue, ca. 1900

WC Atlantic
Rudolf Ditmar Znojmo
rytina z katalogu, kol. 1900

WC Atlantic
Rudolf Ditmar Znojmo
engraving from the catalogue, ca. 1900

THON-WAAREN-FABRIK

DR. R. DITMAR

ZNAIM
MÄHREN.

Niederlage:
• WIEN •
I. Wallfischgasse 12.

ZEICHNUNGEN
VON
**Sanitäts- u. Wasserleitungs-
Gegenständen.**

Lith. v. A. u. v. J. E. Eberle & Co Wien. W.

Katalog produktu
Rudolf Ditmar Znojmo
kol. 1886

Product catalogue
Rudolf Ditmar Znojmo
ca. 1886

Simplex
Rudolf Ditmar Znojmo
rytina z katalogu, 1908

Simplex
Rudolf Ditmar Znojmo
engraving from the catalogue, 1908

Simplex
Rudolf Ditmar Znojmo
Klo & So Gmunden, 1908

Simplex
Rudolf Ditmar Znojmo
Klo & So Gmunden, 1908

Ditmar-Urbach 1919

Slibný rozvoj pozastavila až první světová válka. Klesl počet zaměstnanců a výroba se musela částečně přeorientovat na válečný průmysl. Ve znojemské továrně tak vznikaly například keramické obaly na ruční granáty. Tradiční výrobu alespoň částečně udržovala produkce zdravotní keramiky. Po válečném útlumu tradiční výroby přichází po roce 1918 spolu s poválečnou obnovou všeho zničeného období velké poptávky po keramickém zboží.

S rozpadem Rakouska-Uherska přišlo také rozdělení stávající akciové společnosti „Triptis A.G.“ z níž po odkoupení znojemské fabriky za 850 tisíc říšských marek vznikla nová společnost „Ditmar-Urbach“ (1919) spojující dvě firmy – někdejší „Rudolf Ditmar’s Erben“ a továrnu bratrů Urbachových v Teplicích-Trnovanech, které původně zastřešovala výše zmíněná akciová společnost. Toto spojení znamenalo nový silný impuls v modernizaci a rozvoji závodu.

Ditmar-Urbach 1919

The outbreak of the First World War halted all further expansion plans. The owners had to reduce the number of employees and were required to cut down traditional production and retool in order to make war-related products. Thus, Znojmo started making ceramic casings for hand grenades. After 1918, the Znojmo factory recovered thanks to the great demand for sanitary products.

After the Austro-Hungarian Monarchy collapse, the company “Triptis A.G.” was divided. Consequently, the factory in Znojmo was purchased for 850 000 Reichs Marks and in 1919 the “Ditmar-Urbach” company was created by merging of the two companies Urbach Brothers in Teplice-Trnovany and Rudolph Ditmar’s Erben. This merge created a strong force for modernization and development.

Výplatní tahr – reklamní předmět
Ditmar-Urbach Znojmo
kol. 1920

Money tray – promotional product
Ditmar-Urbach Znojmo
ca. 1920

Kalamár - reklamní předmět
Ditmar-Urbach Znojmo
kol. 1920

Inkpot - promotional product
Ditmar-Urbach Znojmo
ca. 1920

Žárohlína

V roce 1920 postihl znojemskou továrnu velký požár, při kterém byla velká část továrny zničena. Co se zprvu jevilo jako katastrofa, se později ukázalo být výhodou, protože firma továrnu zmodernizovala, použila nové technologie a jako první ve střední Evropě začala od roku 1925 vyrábět výrobky ze žárohlíny (umyvadla, vany, dřezy, výlevky, atd.). O tři roky později již fungovala dokonce první tunelová pec (systém Kerambedarf), k níž se v roce 1938 přidala druhá. Díky těmto inovacím se znojemská továrna stala ve světě velmi uznávanou a její výrobky byly distribuovány v podstatě do celého světa.

Fireclay

In 1920 the factory in Znojmo was damaged by fire. What was first seen as a disaster later proved to be an advantage as the company refurbished the factory, implemented new technologies and became the first one to manufacture fireclay products such as washbasins, bathtubs, sinks and the like. Three years later, the first tunnel kiln with the system called Kerambedarf was installed and was supplemented by another one in 1938. Thanks to these innovations the factory in Znojmo was globally known and its products were distributed all over the world.

Drez
kresba z katalogu Ditmar-Urbach
kol. 1930

Sink
drawing from the catalogue Ditmar-Urbach
ca. 1930

Titulní strana katalogu
Fireclay (žárohlína), Ditmar-Urbach Znojmo
1930

Front page of the catalogue
Fireclay, Ditmar-Urbach Znojmo
1930

Stavba tunelové pece
továrna Znojmo
JMM ve Znojmě

Tunnel kiln constructio
factory in Znojmo
JMM in Znojmo

Diturvit 1932

V roce 1924 se teplická keramička (Teplice-Trnovany) stala součástí akciovky „Ditmar-Urbach“, zahrnující znojemskou společnost „Dědiců Rudolfa Ditmara“. V roce 1925 si společnost zaregistrovala ochrannou známku s labutí. Teplický a znojemský závod odlišovalo písmeno pod labutí: pro Teplice „T“, pro Znojmo „Z“.

Doposud se používala pro výrobu sanitární keramiky kamenina, popř. pro větší kusy žárohlína. V roce 1932 si však firma „Ditmar-Urbach“ nechala jako první v Československu zaregistrovat značku DITURVIT, odvozenou od DIT (Ditmar) UR (Urbach) VIT (Vitreous). Jednalo se o nový materiál, porcelánovou hmotu „Vitreous china.“ Její výhodou byla nenasákavost, obrovská pevnost a trvanlivá glazura. Tento materiál postupně ovládl celý výrobní program sanitárních výrobků.

Diturvit 1932

In 1924 the ceramics factory in Teplice (Teplice Trnovany) became a part of the “Ditmar-Urbach” shareholding company, including the company in Znojmo owned by Rudolf Ditmar and heirs. In 1925 the company had the trademark with the swan registered. Both companies were distinguished from each other by a letter under the swan: “T” for Teplice and “Z” for Znojmo.

Until then all sanitary ceramic products were made of earthenware clay, or fireclay if they were bigger. In 1932 the company “Ditmar-Urbach” was the first one in Czechoslovakia to have the trademark DITURVIT registered. The name is derived from DIT (Ditmar) UR (Urbach) VIT (Vitreous). It was a new ceramic material called “Vitreous China” whose advantages were non-absorptivity, strength and durable enamel. This material has gradually become number one in the manufacture of sanitary products.

Samolepka s logem
Diturvit, Vitreous China, Teplice
kol. 1932

Logo sticker
Diturvit, Vitreous China, Teplice
ca. 1932

Obálka katalogu
dobová reklama hlásající nový materiál Diturvit
kol. 1932

Front page of the catalogue
period advertisement announcing the new material Diturvit
ca. 1932

Koupelnové doplňky
z katalogu Diturvit
kol. 1932

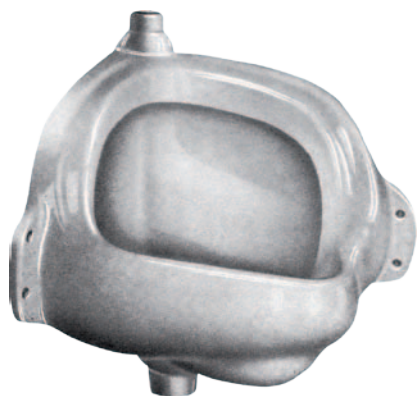

Bathroom accessories
from the Diturvit catalogue
ca. 1932

Umyvadlo
z katalogu Diturvit
kol. 1932

Washbasin
from the Diturvit catalogue
ca. 1932

Rohový urinal
z katalogu Diturvit
kol. 1932

Corner urinal
from the Diturvit catalogue
ca. 1932

Koupelnový doplněk
z katalogu Diturvit
kol. 1932

Bathroom accessories
from the Diturvit catalogue
ca. 1932

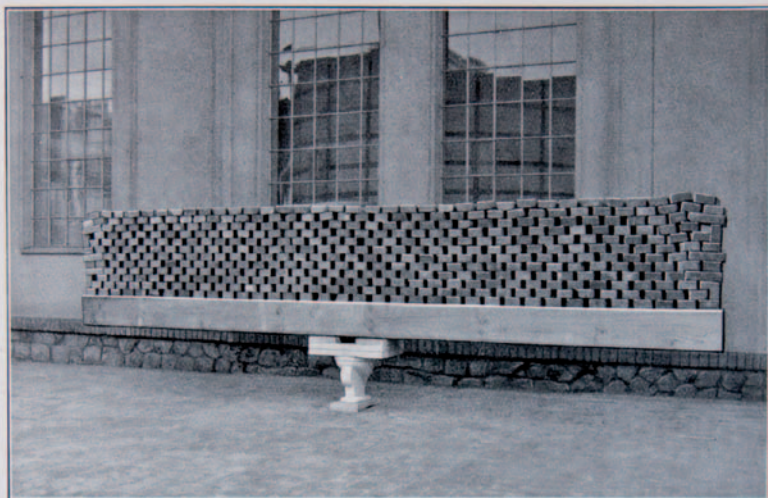
Umyvatko
z katalogu Diturvit
kol. 1932

Small washbasin
from the Diturvit catalogue
ca. 1932

Diturvit

Logo Diturvit
Ditmar-Urbach Znojmo
1932

Logo Diturvit
Ditmar-Urbach Znojmo
1932

Zkouška zatížením.

Kloset z Diturvitu zatíží se nákladem 3 600 kg. Diturvit vzdoruje.

Propagační leták
ilustrační test
zatížení o váze 3 600 kg

Promotional pamphlet
example test
load of 3 600 kg

Stojaci wc
z katalogu Diturvit
kol. 1932

Standing WC
from the Diturvit catalogue
ca. 1932

Glazování
továrna Znojmo
JMM ve Znojmě

Glazing
factory in Znojmo
JMM in Znojmo

Pod vlivem druhé světové války

Vzhledem k událostem předcházejícím druhé světové válce na území českého státu byla v roce 1938 přeložena ústředna závodu z příhraničního Znojma do Prahy. Svoji roli sehrály obavy z politické situace v Sudetech, stejně jako židovský původ hlavních akcionářů, bratrů Lichtensternových. Po okupaci Sudet byl podnik vyvlastněn a jak znojemský, tak i teplický podnik přešly pod německou správu. Akciová společnost „Ostmark-Keramik A.G.“ se sídlem ve Vídni převzala společně se závodem v Gmundenu-Engelhof a Wilhelmsburgu i znojemskou továrnu 1. ledna 1939. Teplická továrna přešla mezi německé závody důležité pro obranu říše (Keramikindustrieverbund). Zajišťovala dodávky keramiky pro armádu, včetně žáruvzdorných kamínek používaných na frontě.

Under the influence of World War II

Considering the events occurring throughout the Czech lands before World War II, the main office of the company was moved from Znojmo to Prague in 1938. Concerns about the political situation in the Sudetenland as well as the Jewish origin of the main shareholders, the Lichtenstern brothers, played a big role in the decision to relocate. After the occupation of the Sudetenland, the company was expropriated and both factories in Znojmo and Teplice went under German control. The joint-stock company "Ostmark-Keramik A.G." seated in Vienna took over the company in Znojmo along with the companies in Gmunden-Engelhof and Wilhelmsburg on January 1, 1939. The factory in Teplice became one of the essential factories for the German Realm (Keramikindustrieverbund). The factory provided the army with ceramics, including heat-resistant stoves used at the battlefield.

Logo Ostmark-Keramik
Znojmo
kol. 1939

Logo Ostmark-Keramik
Znojmo
ca. 1939

Ostmark-Keramik
továrna Znojmo
kol. 1939

Ostmark-Keramik
factory in Znojmo
ca. 1939

Umyvadlo
Ostmark-Keramik, Znojmo
kol. 1939

Washbasin
Ostmark-Keramik, Znojmo
ca. 1939

Umyvadlo se sloupem
Ditmar-Urbach Znojmo
kol. 1938

Pedestal washbasin
Ditmar-Urbach Znojmo
ca. 1938

Také ve Znojmě se válečné události promítly do výrobního programu továrny. Byl zastaven rozvoj a zahraniční obchod. Výroba keramiky se sice nepřerušila, ale část továrny využíval zbrojařský průmysl, například k vytváření součástí do střelných zbraní. Ač druhou světovou válku přečkala znojmská keramička bez větších problémů, osvobozovací operace Znojma se jejím budovám stala osudnou. Dubnové bombardování strategických vojenských objektů a nádraží americkou armádou zasáhlo celou průmyslovou oblast. Ditmarova továrna dostala zhruba třicet zásahů. Pobořena byla většina budov a zařízení.

The town of Znojmo was also exposed to the war and so was the production process. The development ceased and foreign trade was significantly limited. Even though the production of ceramics was not discontinued, the factory had to produce components for firearms. Despite the fact that the ceramics factory in Znojmo came through World War II without any major problems, the liberation of Znojmo was fateful for the buildings of the ceramics factory. In April the United States Army Air Force dropped bombs on strategic military buildings and the railway station, which affected the entire industrial zone. The Ditmar factory was hit by about thirty bombs, damaging most buildings and equipment.

Detská vanička
z katalogu R. Ditmar, Znojmo
kol. 1932

Baby bathtub
from the catalogue R. Ditmar, Znojmo
ca. 1932

Továrna po bombardovaní
Znojmo
1945

Factory after the bombing
Znojmo
1945

Továrna po bombardovaní
Znojmo
1945

Factory after the bombing
Znojmo
1945

Znojemská keramika, n. p.

Z akciové společnosti „Ostmark-Keramik A.G.“ se již krátce po válce (1946) vyčlenily rakouské podniky Gmunden-Engelhof a Wilhelmsburg. Obnovily výrobu a změnily jméno na „Österreichische Keramik A.G.“. Ve Znojmě byla v květnu 1945 jmenována tříčlenná národní správa a o pět let později (1. ledna 1950) vznikla „Znojemská keramika, národní podnik.“ Nové vedení se snažilo o co nejrychlejší uvedení továrny do provozu a obnovení obchodního spojení s továrnou v Teplicích, kde mezitím vznikl „SPOJKER n. p.“ (Spojené keramické závody Teplice). Tento název však po krátké době zanikl a teplické závody přešly pod hospodářskou jednotku znojemského závodu. Rakouské podniky se v roce 1960 přejmenovaly na ÖSPAG (Österreichische Sanitär-Keramik und Porzellan-Industrie A.G.) a roku 1967 se firma ÖSPAG stala součástí švýcarské společnosti Keramik Holding AG Laufen.

Znojemská keramika, n. p.

Shortly after the war (in 1946) the Austrian factories Gmunden-Engelhof and Wilhelmsburg separated from the joint-stock company “Ostmark-Keramik A.G.”. They restored the production and changed the name for “Österreichische Keramik A.G.”. In May 1945 a three-member national board was set up in Znojmo and five years later on January 1, 1950 a new national enterprise “Znojemská keramika, národní podnik” was established. The new management strived to put the factory into operation as soon as possible and renewed business contacts with the factory in Teplice where a new ceramics enterprise “SPOJKER n. p.” was set up. However, this name disappeared soon and the factory in Teplice came under the competence of the factory in Znojmo. In 1960 the Austrian companies were renamed to ÖSPAG (Österreichische Sanitär-Keramik und Porzellan-Industrie A.G. - Austrian Sanitary Ceramics and Porcelain Industry), and in 1967 the ÖSPAG became a part of the Swiss company Keramik Holding AG Laufen.

Umyvadlo

z katalogu Tvrdá kamenina – zdravotnická keramika
Keramické závody n. p. Znojmo, kol. 1958

Washbasin

from the stoneware catalogue – sanitary ceramics
Keramické závody n. p. Znojmo, ca. 1958

Urinal

z katalogu Tvrdá kamenina – zdravotnická keramika
Keramické závody n. p. Znojmo, kol. 1958

Urinal

from the Stoneware catalogue – sanitary ceramics
Keramické závody n. p. Znojmo, ca. 1958

Bidet

z katalogu Tvrdá kamenina – zdravotnická keramika
Keramické závody n. p. Znojmo, kol. 1958

Bidet

from the Stoneware catalogue – sanitary ceramics
Keramické závody n. p. Znojmo, ca. 1958

Keramické závody n. p. Znojmo

Znojemský závod se po válce podařilo velmi rychle opravit a obnovit výrobu. Ve zmodernizovaném provozu se zřídilo pět tunelových pecí a zkvalitněny byly i ostatní části výrobního procesu. V roce 1958 je podnik přejmenován na „Keramické závody, národní podnik, Znojmo“. Pod tento podnik spadají závody nejen v již zmiňovaných Teplicích, ale i v Kravsku a Bechyni. Keramické závody byly také dvakrát součástí Karlovarského porcelánu. Až v roce 1988 se definitivně osamostatnily a staly se státním podnikem.

“Keramické závody n. p. Znojmo”

After the war, the factory in Znojmo was successfully reconstructed and the production restored. It was equipped with five tunnel kilns with other production processes being upgraded as well. In 1958 the enterprise was renamed to “Keramické závody, národní podnik, Znojmo,” which included the factories in Teplice, Kravsko and Bechyně. In its existence they have been twice a part of the company in Karlovy Vary. It wasn't until 1988 when the factories separated and became national enterprises.

Logo
Keramické závody n. p. Znojmo
kol. 1958

Logo
Keramické závody n. p. Znojmo
ca. 1958

Umývadlo

z katalogu Tvrdá kamenina – zdravotnická keramika
Keramické závody n. p. Znojmo, kol. 1958

Washbasin

from the Stoneware catalogue – sanitary ceramics
Keramické závody n. p. Znojmo, ca. 1958

Umývadlo

z katalogu Tvrdá kamenina – zdravotnická keramika
Keramické závody n. p. Znojmo, kol. 1958

Washbasin

from the Stoneware catalogue – sanitary ceramics
Keramické závody n. p. Znojmo, ca. 1958

Rohové umyvadlo

z katalogu Tvrdá kamenina – zdravotnická keramika
Keramické závody n. p. Znojmo, kol. 1958

Corner washbasin

from the Stoneware catalogue – sanitary ceramics
Keramické závody n. p. Znojmo, ca. 1958

Umyvadlo

z katalogu Tvrdá kamenina – zdravotnická keramika
Keramické závody n. p. Znojmo, kol. 1958

Washbasin

from the Stoneware catalogue – sanitary ceramics
Keramické závody n. p. Znojmo, ca. 1958

Umyvadlo se sloupem
z katalogu Tvrdá kamenina – zdravotnická keramika
Keramické závody n. p. Znojmo, kol. 1958

Pedestal washbasin
from the Stoneware catalogue – sanitary ceramics
Keramické závody n. p. Znojmo, ca. 1958

70. a 80. léta 20. století

Ve druhé polovině 20. století patřil znojemský závod mezi největší u nás a řadil se k významným zaměstnavatelům. Jak bývalo zvykem, státní podnik postavil v 80. letech svým zaměstnancům družstevní bytové domy, byl založen závodní klub, lékařská ambulance, atd. Zároveň fungovalo při továrně učňovské středisko, které pak své odchovance zaměstnávalo. Absolventi však našli uplatnění i v dalších závodech v Československu.

Znojemská keramika se v tomto svém období soustřeďovala především na produkci užitkové keramiky, zejména sanitární, a své výrobky dodávala do celého světa, čímž se stala nedílnou součástí průmyslové historie regionu.

70's and 80's of the 20th Century

In the second half of the twentieth century the factory in Znojmo belonged to the biggest ones in the country. Traditionally, national enterprises built cooperative flats for its personnel, established a club, doctor's office, etc. At the same time, there was an Apprentice School set up by the enterprise that then hired the graduates. However, the graduates found their jobs in other factories in Czechoslovakia as well.

The ceramics factory in Znojmo specialised in the production of sanitary ceramics and exported their products all over the world, which made it an integral part of the history of industry in the region.

PF 1970
Keramické závody n. p. Znojmo
JMM ve Znojmě, 1969

PF 1970
Keramické závody n. p. Znojmo
JMM in Znojmo, 1969

Sklad sanitární keramiky
továrna Znojmo
kol. 1965

Sanitary ceramics warehouse
factory in Znojmo
ca. 1965

Dekorace užitkové keramiky
JMM ve Znojmě
kol. 1970

Decoration of functional ceramics
JMM in Znojmo
ca. 1970

Repliky pro Národní divadlo

V roce 1983 se Keramické závody n. p. Znojmo podílely na tvorbě replik sanitárního vybavení Národního divadla v Praze, které právě procházelo rozsáhlou obnovou. Modelové formy a formy pro lití zajišťovali znojemští pracovníci Jaroslav Vašíček, Arnošt Beneš, Jan Svoboda a Josef Koudelka st. pod vedením Zdeňka Svatoňe a na glazování dohlížel František Záhorský. Jejich práce byla hodnocena velmi kladně a znojemská továrna získala 27. července 1983 diplom od československé vlády za spolupráci na rekonstrukci historické budovy Národního divadla.

Replicas for the National Theatre

In 1983 the company Keramické závody n. p. Znojmo partook in the manufacture of replicas of the sanitary equipment in the National Theatre in Prague, which was under an extensive reconstruction at that time. The models and moulds were made in Znojmo by Jaroslav Vašíček, Arnošt Beneš, Jan Svoboda and Josef Koudelka, senior, under Zdeněk Svatoň's supervision, and the process of enamelling was managed by František Záhorský. Their work was positively accepted, and on July 27, 1983, the factory in Znojmo was awarded by the Czechoslovak government for the participation in the reconstruction of the National Theatre.

Kombiklozet
replika pro Národní divadlo, Praha
realizace 1983

WC combi
replika for the National Theatre, Prague
made in 1983

Urinal
replika pro Národní divadlo, Praha
realizace 1983

Urinal
replica for the National Theatre, Prague
made in 1983

Umyvadlo
replika pro Národní divadlo, Praha
realizace 1983

Washbasin
replica for the National Theatre, Prague
made in 1983

LAUFEN CZ

V roce 1990 se všechny sdružené závody osamostatnily. O dva roky později vznikly „Keramické závody a. s. Znojmo,“ které byly v roce 1995 privatizovány a spojeny s firmou „Keramik Holding AG Laufen.“ Z ní v roce 1999 vznikla společnost „LAUFEN CZ“ spadající pod skupinu „ROCA Sanitario, S.A.“ Společností Laufen se tak opětovně spojily závody v Gmundenu, Wilhelmsburgu, Znojmě a Bechyni, jež v průběhu historie několikrát patřily pod jednu společnost.

Součástí historie znojemské keramické výroby nepochybně patří i keramické závody v Bechyni, které byly založeny roku 1960. V roce 1991 byly stejně jako znojemské keramické závody privatizovány a spojeny se švýcarskou firmou „Keramik Holding AG Laufen,“ jedním z největších světových výrobců sanitární keramiky.

LAUFEN CZ

In 1990 all factories became independent and two years later, they formed the company called “Keramické závody Znojmo, a. s.,” which was privatised and afterwards bought by the Swiss manufacturer Keramik Holding Laufen. In 1999 LAUFEN CZ s.r.o. was established, belonging to the Spanish company “Roca Sanitario, S.A.” This merger with the Swiss company Keramik Holding Laufen, meant that the factories in Gmunden, Wilhelmsburg, Znojmo and Bechyně became one company once again.

The Ceramics factory in Znojmo is historically connected with the ceramics factory in Bechyně, which was established in 1960. In 1991 like the factory in Znojmo, it was privatised and afterwards merged with the Swiss manufacturer “Keramik Holding AG Laufen,“ one of the biggest sanitary ceramics manufacturers in the world.

Umyvatko Dino
z katalogu Jika
kol. 1995

Small washbasin Dino
from the Jika catalogue
ca. 1995

Koupelnový set Dino
z katalogu Jika
kol. 1995

Bathroom set Dino
from the Jika catalogue
ca. 1995

Umyvadlo s krytem na sifon Norma
z katalogu Jika
kol. 1995

Washbasin with siphon cover Norma
from the Jika catalogue
ca. 1995

Umyvátko Norma
z katalogu Jika
kol. 1995

Small washbasin Norma
from the Jika catalogue
ca. 1995

Koupelňový set Norma
z katalogu Jika
kol. 1995

Bathroom set Norma
from the Jika catalogue
ca. 1995

Užitková keramika Vitrál

V 90. letech kromě bohatého rozvoje sanitární keramiky vyráběly „Keramické závody a. s. Znojmo“ také užitkovou stolní keramikou ve dvojím provedení. Prvním z nich byla slinutá keramika s technickými vlastnostmi porcelánu „Vitrál.“ Díky jejímu typickému vzhledu a technickým vlastnostem se používala nejen v domácnostech, ale i v restauračních zařízeních. Dále se vyráběla keramika „pórovinná“ točená s vypalovaným dekorem, často na přání zákazníka. V této době se „Keramické závody a. s. Znojmo“ staly jediným velkovýrobcem užitkové a ozdobné keramiky, proto vedení společnosti rozhodlo v letech 1993 až 1994 vybudovat vlastní výrobní linku nezávislou na výrobě sanitární keramiky. Již v roce 1999 však byla pro ztrátovost tato produkce ukončena a převládlo zaměření pouze na výrobu keramiky sanitární.

Functional ceramics Vitrál

In the nineties, “Keramické závody a. s. Znojmo” manufactured not only sanitary ceramics but also two sets of functional ceramics. The first one was sintered ceramics with technical properties of porcelain called “Vitrál.” Due to its typical appearance and technical properties it was used both in households and restaurants. The factory also used to produce “porous,” wheel-thrown ceramics with decoration, very often made upon customer’s request. At that time, the company “Keramické závody a. s.” Znojmo was the only large-scale producer of functional and decorative ceramics. As a result, the management of the company decided to build their own production line between 1993 and 1994 that would be independent of the production of sanitary ceramics. However in 1999 the production line was shut down due to lack of profit and the company shifted its focus back to sanitary ceramics.

Logo Vitrál
JMM ve Znojme
kol. 1993

Logo Vitrál
JMM in Znojmo
ca. 1993

Cukřenka Gustav
Antonín Hoschna, porovina
JMM ve Znojmě

Sugar bowl Gustav
Antonín Hoschna, porous
JMM in Znojmo

Hrnek
keramika Vitral
JMM ve Znojmě

Cup
ceramics "Vitral"
JMM in Znojmo

Doza
točená keramika
JMM ve Znojmě

Jar
"wheel-throw" ceramics
JMM in Znojmo

Hrnek David
keramika Vitral
JMM ve Znojmě

Cup David
ceramics "Vitral"
JMM in Znojmo

21. století

V současné době se znojemský závod zabývá výrobou sanitární keramiky včetně kompletního koupelnového vybavení. Od roku 2012 disponuje samostatnou výrobní a montážní linkou nábytku a vodovodních baterií. Díky zajištění kvalitní výroby a také silnému spojení se španělskou skupinou Roca, největším evropským výrobcem sanitární keramiky, je značka Jika opět mezi předními výrobci sanitární keramiky nejen u nás. V roce 2006 se dokonce Roca stala světovou jedničkou.

Do výrobního sortimentu všech značek patří kompletní koupelny – sanitární keramika (koupelnové sety a ostatní výrobky), koupelnový nábytek, vany a vaničky, sprchové kouty, vanové zástěny, baterie a koupelnové doplňky.

21st Century

Currently the factory in Znojmo manufactures sanitary ceramics including all equipment for bathrooms. Since 2012 it has had a separate line to manufacture and assemble furniture and faucets. Thanks to the high quality of and cooperation with the Spanish group Roca, Jika trademark belongs to the top manufacturers of ceramics not only in the Czech Republic. The Roca group is the largest manufacturer of sanitary ceramics in Europe and in 2006 took number one in the world.

The assortment of all brands includes all bathroom equipment – sanitary ceramics (bathroom sets and other products), bathroom furniture, bathtubs, shower enclosures, bath screens, faucets and other bathroom accessories.

Umyvadlo Tigo
Jika
2013

Washbasin Tigo
Jika
2013

Koupelnová serie Cubito
Jika
2012

Bathroom set Cubito
Jika
2012

Hlavová sprcha
série Mio
Jika, 2012

Head shower
set Mio
Jika, 2012

Umyvadlo se skrinkou
série Olymp Deep
Jika, 2013

Washbasin with cabinet
set Olymp Deep
Jika, 2012

Kombiklozet
série Tigo
Jika, 2012

WC combi
set Tigo
Jika, 2012

Montáž nabytku Jika
Znojmo
2012

Assembly of the Jika furniture
Znojmo
2012

Automatická linka
s ručním podílem lidské práce
Znojmo, 2012

Automatic production line
with some manual work input
Znojmo, 2012

Automatická linka
s ručním podílem lidské práce
Znojmo, 2012

Automatic production line
with some manual work input
Znojmo, 2012

Podporujeme studenty

Značka Jika podporuje talentované studenty designu. Společnost LAUFEN CZ si uvědomuje důležitost podpory nadějných talentů, a mladí designéři si tak mohou vyzkoušet vývoj vlastního solitérního kusu přímo ve výrobním prostředí továren ve Znojmě i Bechyně.

We support students

Jika supports promising design students. LAUFEN CZ is aware of the importance of supporting talented students, so young designers can experience designing a solitary piece directly in the production environment in Znojmo and Bechyně.

Umývadlo Ribbon

Štěpán Jirka, Západočeská univerzita, Plzeň
2012

Washbasin Ribbon

Štěpán Jirka, University of West Bohemia, Pilsen
2012

Umyvadlo – projekt Heritage
Kateřina Hošová, VŠUP v Praze
2013

Washbasin – project Heritage
Kateřina Hošová, AAAD, Prague
2013

Umyvadlo – projekt Heritage
Barbora Vínařová, VŠUP v Praze
2013

Washbasin – project Heritage
Barbora Vínařová, AAAD, Prague
2013

Umyvadlo Myllev
Eva Mochalová, VŠUP v Praze
2002

Washbasin Myllev
Eva Mochalová, AAAD, Prague
2002

Repliky pro vilu Tugendhat

Dveře brněnské funkcionalistické vily Tugendhat se po rozsáhlé rekonstrukci opět otevřely veřejnosti v roce 2012. Skupina předních architektů si vytyčila společný cíl – repliky dotažené do posledních detailů a maximální autentičnost prostor. Výzvy se velmi zdařile ujala i znojemská keramická továrna pod dohledem designéra Daniela Piršče.

Replicas for Villa Tugendhat

The doors of the functionalist Villa Tugendhat opened again to the public in 2012. A group of prominent architects set out to create replicas that would be perfect to the last detail in order to preserve the utmost authenticity of the interior. The ceramics factory in Znojmo also successfully took up that challenge under the supervision of designer Daniel Piršč.

Umyvadlo
replika pro Vilu Tugendhat, Brno
realizace 2012

Washbasin
replika for Villa Tugendhat
made in 2012

Dvojumyvadlo
replika pro Vilu Tugendhat, Brno
realizace 2012

Double washbasin
replica for Villa Tugendhat, Brno
made in 2012

Logo napříč historií

Logo throughout history

1841

1878

1904

1909

1919

1925

1932

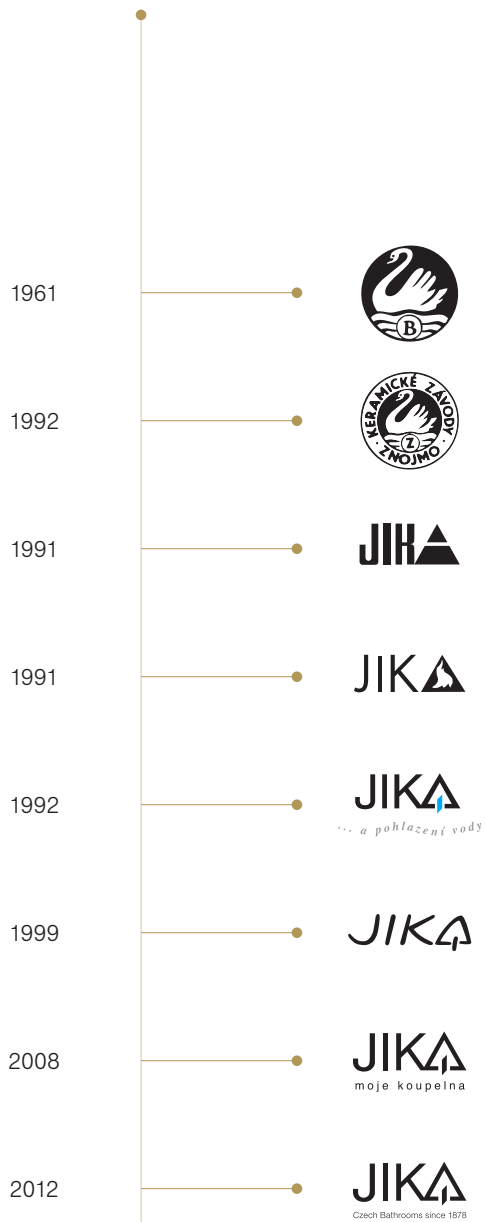

1938

1958

Přehled ředitelů znojemské továrny

Znojemská továrna a její vlastníci 1878–1945

Dr. Rudolf Ditmar
zakladatel a první ředitel, 1878–1895

Gerhard Ditmar a tři sestry
Ditmar's Erben, 1895–1909

Richard a Oskar Lichtensternovi
1909–1919

Ditmar's Erben & bratři Urbachové
1919–1938

Ostmark-Keramik A.G.
1939–1945

Národní správa, 1945–1950
(Chládek, Jadrníček, Novotný)

Keramické závody, n. p. Znojmo 1950–1991

Arnošt Novotný
pověřený vedením, 1950

František Kubík
pověřený vedením, 1951

Richard Malena
ředitel, 1951–1973

Ing. Jiří Mach
ředitel, 1976–1986

Jan Šiler
ředitel, 1986–1989

Ing. Jaroslav Valach
ředitel, 1990–1991

Directors of the factory in Znojmo

Owners of the Znojmo factory 1878–1945

Dr. Rudolf Ditmar
Founder and the first Director, 1878–1895

Gerhard Ditmar and three of his sisters
Ditmar's Erben, 1895–1909

Richard and Oskar Lichtenstern
1909–1919

Ditmar's Erben & brothers Urbach
1919–1938

Ostmark-Keramik A.G.
1939–1945

National Administration, 1945–1950
(Chládek, Jadrníček, Novotný)

Keramické závody, n. p. Znojmo 1950–1991

Arnošt Novotný
authorised to manage the company, 1950

František Kubík
authorised to manage the company, 1951

Richard Malena
Director, 1951–1973

Ing. Jiří Mach
Director, 1976–1986

Jan Šiler
Director, 1986–1989

Ing. Jaroslav Valach
Director, 1990–1991

Keramické závody a. s. Znojmo 1992–1998

Ing. Zbyněk Wirth
generální ředitel, 1991–1994

Ing. Bohumila Šupková
zastupující generální ředitelka, 1994–1996

Mgr. Ivan Konečný
ředitel, 1997–1998

LAUFEN CZ s. r. o. 1999–2013

Josep Vivo Royo
ředitel, 2000–2003

Ing. Zdeněk Blažek
náměstek výrobního a technického ředitele, 2002

Juan Fontanals Serra
generální ředitel, 2002–2004

Dr. Werner Fischer
ředitel pro výzkum keramiky, 2003–2012

Jan Pokorný
výrobní a technický manažer, 1985–2012

Ing. Robert Šimek, Ph.D.
výrobní a technický manažer, od 2005

Mag. Petra Fischer
generální ředitelka, 2004–2007

Oriol Cassas Torras
generální ředitel, 2007–2011

Keramické závody a. s. Znojmo 1992–1998

Ing. Zbyněk Wirth
Managing Director, 1991–1994

Ing. Bohumila Šupková
Acting Managing Director, 1994–1996

Mgr. Ivan Konečný
Director, 1997–1998

LAUFEN CZ s. r. o. 1999–2013

Josep Vivo Royo
Director, 2000–2003

Ing. Zdeněk Blažek
Deputy to Production and Technical Manager, 2002

Juan Fontanals Serra
Managing Director, 2002–2004

Dr. Werner Fischer
Director of Ceramics Research, 2003–2012

Jan Pokorný
Production and Technical Manager, 1985–2012

Ing. Robert Šimek, Ph.D.
Production and Technical Manager, since 2005

Mag. Petra Fischer
Managing Director, 2004–2007

Oriol Cassas Torras
Managing Director, 2007–2011

Ladislav Dvořák, MBA
generální ředitel, od roku 2011
LAUFEN CZ s. r. o.

Ladislav Dvořák, MBA
Managing Director, since 2011
LAUFEN CZ s. r. o.

Zdroje a vysvětlivky

Jihomoravské muzeum ve Znojmě
(archiv podsbírky Keramika)

LAUFEN CZ s. r. o.

Klo & So
Museum für Historische Sanitärobjekte,
Gmunden (Rakousko), 1999

Moravský zemský archiv v Brně
(fondy H 182 a K 113)

Archiv města Teplice

Kapitola o R. Ditmarovi vznikla na základě materiálů
Městského a zemského archivu města Vídně
a Dr. Susanne Walther

Jiří Pilous – Příspěvek k dějinám keramického
průmyslu na Znojemsku, Znojmo, 1968

Jitka Lněničková – Svitidla na kapalné uhlovodíky
(3. část), Světlo 2010/4

René Edenhofer – Die Haferlbude,
Deutsch-Wagram, 2009

JMM ve Znojmě

Jihomoravské muzeum ve Znojmě

Klo & So Gmunden

Muzeum historie sanitární keramiky, Gmunden

RDZ

Rudolf Ditmar Znojmo

Sources and key

South Moravian Museum in Znojmo
(archive of Ceramics subcollection)

LAUFEN CZ s. r. o.

Klo & So
Museum für Historische Sanitärobjekte,
Gmunden (Austria), 1999

Moravian Provincial Archive in Brno
(collections H 182 and K 113)

Archive of the town of Teplice

Chapter about R. Ditmar written based on materials
taken from the Municipal and Provincial Archive
of the city of Vienna and Dr. Susanne Walther

Jiří Pilous – Contribution to the history of the ceramics
industry in the Znojmo area, Znojmo, 1968

Jitka Lněničková – Liquid Hydrocarbon Lamps
(part 3), Světlo (Journal about light), 2010/4

René Edenhofer – Die Haferlbude,
Deutsch-Wagram, 2009

JMM in Znojmo

South Moravian Museum in Znojmo

Klo & So Gmunden

Museum for Historical Sanitary Ware, Gmunden

RDZ

Rudolf Ditmar Znojmo

Poděkování

Klo & So Gmunden
Judith Koroschetz (Klo & So)
Jihomoravské muzeum ve Znojmě
Vladimíra Durajková (JMM ve Znojmě)
Monika Mažárová (JMM ve Znojmě)
Andrea Dománská (JMM ve Znojmě)
Moravský zemský archiv v Brně
Městský a zemský archiv ve Vídni, Dr. Susanne Walther
Národní divadlo v Praze
Archiv města Teplice
Miloslava Klimtová
Kristina Langleithner (Laufen Austria AG)
LAUFEN CZ s. r. o., Ingrid Hejkalová, Jarmila Štolpová
a Eva Mochalová

Thanks

Klo & So Gmunden
Judith Koroschetz (Klo & So)
South Moravian Museum in Znojmo
Vladimíra Durajková (JMM in Znojmo)
Monika Mažárová (JMM in Znojmo)
Andrea Dománská (JMM in Znojmo)
Municipal and Provincial Archives, Brno
Archive of the city of Vienna and Dr. Susanne Walther
National Theatre, Prague
Archive of the town of Teplice
Miloslava Klimtová
Kristina Langleithner (Laufen Austria AG)
LAUFEN CZ s. r. o., Ingrid Hejkalová, Jarmila Štolpová
and Eva Mochalová

Obsah této knihy je chráněn autorským zákonem.
Všechna práva vyhrazena.

Bez písemného souhlasu vlastníka autorských práv
je zakázáno jakýmkoliv způsobem šířit obsah této
knihy, používat části textu, citace a přetiskovat
ilustrace i fotografie.

Všechny materiály použité v knize poskytlo
společnosti LAUFEN CZ Jihomoravské muzeum
ve Znojmě a archiv soukromých osob.
Děkujeme.

The content of this book is protected by copyright.
All rights reserved.

Without a written consent of the owner of the copyright,
it is forbidden to reproduce the contents of this book,
to use parts of the text, citations or reprint
the pictures and photos.

All materials used in the book were provided
to the company LAUFEN CZ by South Moravian
Museum and private collectors.
Thank you.

Vydavatel

LAUFEN CZ s. r. o.
V Tůních 3/1637, 120 00 Praha 2
Česká republika
www.jika.cz

Text

Jaroslav Frecer (JMM ve Znojmě)
archiv LAUFEN CZ

Grafický design

Eva a Marcel Mochalovi (LLEV product design)

Fotografie

Klo & So Gmunden
LAUFEN CZ
Jaroslav Frecer a archiv JMM ve Znojmě
archiv soukromých osob
Jaroslav Povolný
Tomáš Svoboda
Marcel Mochal
VŠUP v Praze
Západočeská univerzita v Plzni

Překlad

Renata Procházková a Barbora Batóková

Tiskárna

UNIPRESS spol. s r. o.
Svobodova 1431, 511 01 Turnov
Česká republika

Vydání první

červenec 2013

Cena

130 Kč

© LAUFEN CZ, 2013

Publisher

LAUFEN CZ s. r. o.
V Tůních 3/1637, 120 00 Prague 2
Czech Republic
www.jika.cz

Text

Jaroslav Frecer (South Moravian Museum in Znojmo)
archive LAUFEN CZ

Graphic design

Eva a Marcel Mochalovi (LLEV product design)

Photography

Klo & So Gmunden
LAUFEN CZ
Jaroslav Frecer and JMM archive in Znojmo
archive of private collectors
Jaroslav Povolný
Tomáš Svoboda
Marcel Mochal
AAAD in Prague
University of West Bohemia, Pilsen

Translation

Renata Procházková and Barbora Batóková

Printing

UNIPRESS spol. s r. o.
Svobodova 1431, 511 01 Turnov
Czech Republic

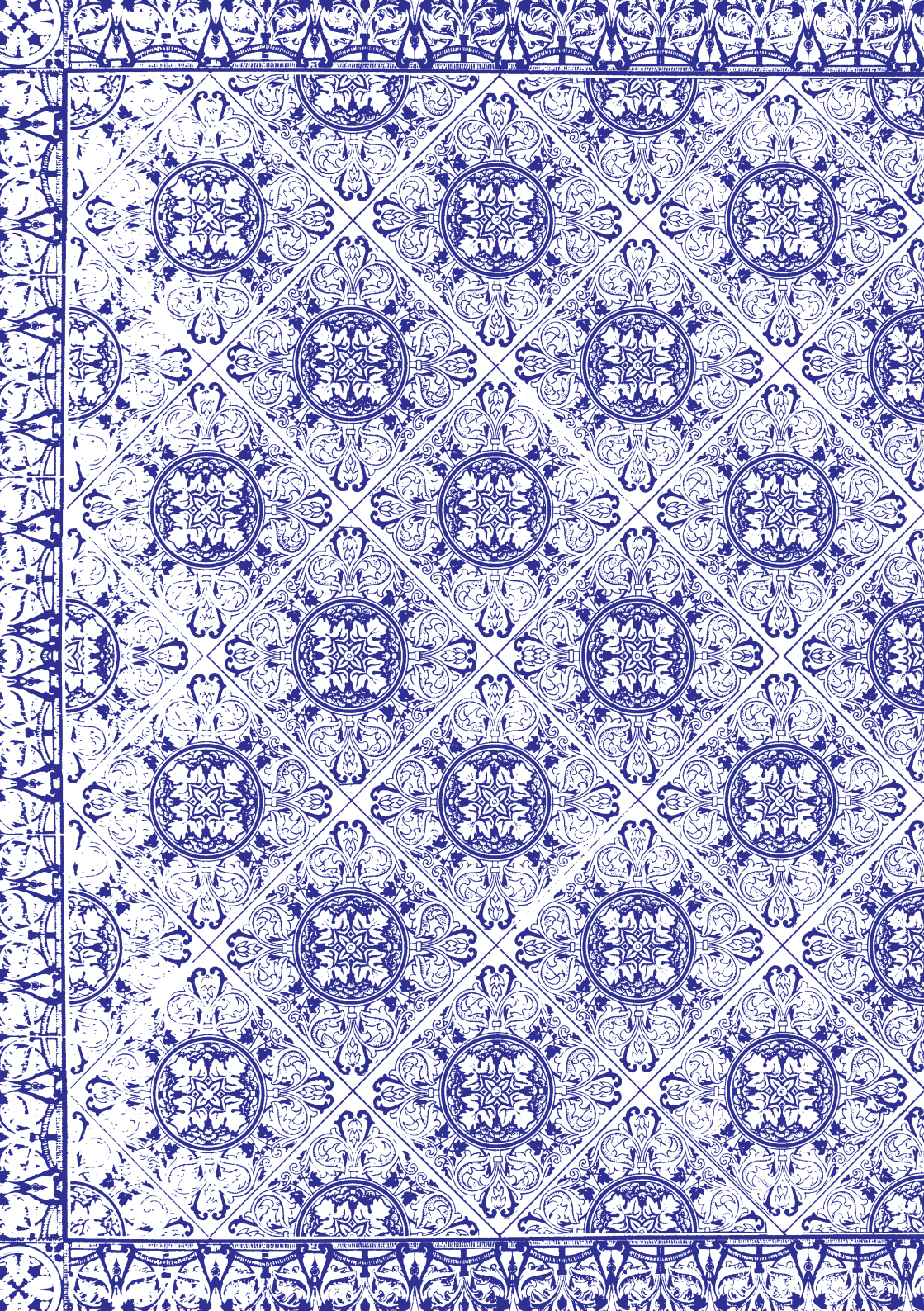
First Edition

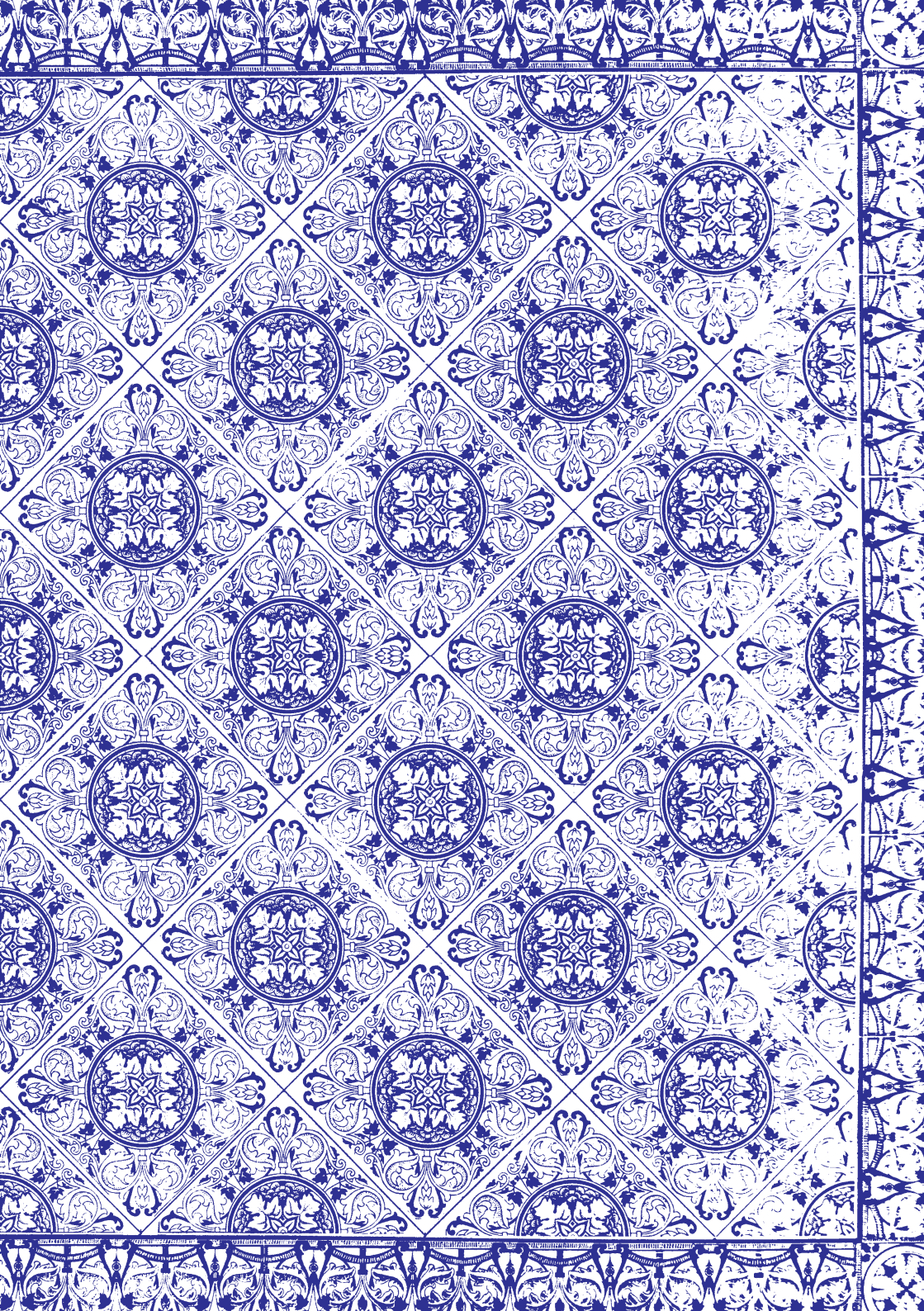
July 2013

Price

130 Kč

ISBN 978-80-260-4570-0

JIKA

Czech Bathrooms since 1878

